

376L0207

Άριθ. Ν 39/40

Επίσημη Έφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

14.2.76

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Φεβρουαρίου 1976

περί της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών, όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τις συνθήκες εργασίας

(76/207/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως τό άρθρο 235,

τή πρόταση της Έπιτροπής,

τή γνώμη της Συνελεύσεως⁽¹⁾

τή γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής⁽²⁾,

Έκτιμώντας:

ότι τό Συμβούλιο στό ψήφισμά του της 21ης Ιανουαρίου 1974 περί προγράμματος κοινωνικής δράσεως⁽³⁾, καθόρισε, μεταξύ των προτεραιοτήτων, τις ενέργειες πού αποβλέπουν στην εξασφάλιση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση, καθώς και τις συνθήκες εργασίας, συμπεριλαμβανομένων και των άμοιβών·

ότι, όσον αφορά τις άμοιβές, τό Συμβούλιο εξέδωσε στις 10 Φεβρουαρίου 1975 την οδηγία 75/117/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των Κρατών μελών πού άφορούν την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των άμοιβών μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών⁽⁴⁾·

ότι φαίνεται επίσης άναγκαίο ν' αναληφθούν ενέργειες έκ μέρους της Κοινότητας για την πραγματοποίηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών, τόσον όσον αφορά την πρόσβαση σε απασχόληση και την επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση, καθώς και τούς άλλους όρους εργασίας· ότι ή ισότης μεταχειρίσεως μεταξύ εργαζομένων ανδρών και γυναικών άποτελεί έναν από τούς

στόχους της Κοινότητας, έφ' όσον πρόκειται ιδίως νά προωθηθεί ή έναρμόνιση μέ στόχο την πρόοδο των συνθηκών διαβίσεως και εργασίας του εργατικού δυναμικού· ότι ή συνθήκη δέν προβλέπει τις ειδικές εξουσίες πού άπαιτούνται για τόν σκοπό αυτόν·

ότι πρέπει νά καθορισθεί και νά τεθεί προοδευτικά σε εφαρμογή μέ μεταγενέστερα μέτρα ή αρχή της ίσης μεταχειρίσεως στόν τομέα της κοινωνικής ασφάλισης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία άποσκοπεϊ στην εφαρμογή, έντός των Κρατών μελών, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον άφορά την πρόσβαση σε απασχόληση, συμπεριλαμβανομένης και της επαγγελματικής προωθήσεως και την επαγγελματική εκπαίδευση, καθώς και τις συνθήκες εργασίας και υπό τούς όρους πού προβλέπονται στην παράγραφο 2 την κοινωνική ασφάλιση. Η αρχή αυτή καλείται στό έξής «αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.»

2. Προκειμένου νά εξασφαλισθεί ή προοδευτική εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης, τό Συμβούλιο θά θεσπίσει, προτάσει της Έπιτροπής, διατάξεις, πού θά καθορίζουν ιδίως τό περιεχόμενο, την έκταση και τούς τρόπους εφαρμογής της άνωτέρω αρχής.

Άρθρο 2

1. Κατά την έννοια των κατωτέρω διατάξεων, ή αρχή της ίσης μεταχειρίσεως συνεπάγεται την άπουσία κάθε διακρίσεως πού βασίζεται στό φύλο είτε άμεσα είτε έμμεσα, σε συσχετισμό, ιδίως, μέ την οικογενειακή κατάσταση.

2. Η παρούσα οδηγία δέν θίγει την εύχέρεια πού έχουν τά Κράτη μέλη νά αποκλείουν από τό πεδίο εφαρμογής της τις επαγγελματικές δραστηριότητες, και, ένδεχομένως, την εκπαίδευση πού άπαιτείται για

(1) ΕΕ άριθ. Α 111 της 20.5.1975, σ. 14.

(2) ΕΕ άριθ. Α 286 της 15.12.1975, σ. 8.

(3) ΕΕ άριθ. Α 13 της 12.2.1974, σ. 1.

(4) ΕΕ άριθ. Ν 45 της 19.2.1975, σ. 19.

τήν πρόσβαση σ' αυτές, έφ' όσον λόγω τής φύσεως ή τών συνθηκών άσκήσεώς τους, τό φύλο συνιστά παράγοντα άποφασιστικής σημασίας.

3. Ή παρούσα όδηγία δέν θίγει τίς διατάξεις πού άφορούν τήν προστασία τής γυναίκας, ιδίως όσον άφορά τήν έγκυμοσύνη και τήν μητρότητα.

4. Ή παρούσα όδηγία δέν θίγει τά μέτρα πού άποσκοπούν στην προώθηση τής ισότητας τών εύκαιριών μεταξύ άνδρών και γυναικών, ιδίως διά τής άρσεως τών άνισοτήτων πού έκδηλώνονται στην πράξη και οί όποιες άνισότητες θίγουν τίς εύκαιρίες τών γυναικών στους τομείς πού αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1.

Άρθρο 3

1. Ή έφαρμογή τής άρχής τής ίσης μεταχειρίσεως συνεπάγεται τήν άπουσία κάθε διακρίσεως πού βασίζεται στο φύλο, όσον άφορά τούς όρους, συμπεριλαμβανομένων και τών κριτηρίων έπιλογής, προσδόσεως σέ άπασχολήσεις, σέ θέσεις εργασίας, ανεξάρτητα από τομέα ή κλάδο δραστηριότητας, και για όλες τίς βαθμίδες τής επαγγελματικής ιεραρχίας.

2. Για τό σκοπό αυτόν, τά Κράτη μέλη λαμβάνουν τά αναγκαία μέτρα ώστε:

- α) νά καταργηθούν οί νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις πού είναι αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως·
- β) νά άκυρωθούν, νά δύνανται νά κηρυχθούν άκυρες ή νά δύνανται νά τροποποιηθούν οί αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως διατάξεις, πού περιλαμβάνονται στίς συλλογικές συμβάσεις ή τίς άτομικές συμβάσεις εργασίας, στους έσωτερικούς κανονισμούς έπιχειρήσεων, καθώς και στα καταστατικά τών έλευθέρων επαγγελμάτων·
- γ) νά άναθεωρηθούν εκείνες οί νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις πού είναι αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως, έφ' όσον δέν ύφίστανται πλέον οί λόγοι προστασίας πού τίς δικαιολογούσαν και νά κληθούν οί κοινωνικοί έταίροι νά προοούν στίς έπιθυμητές άναθεωρήσεις τών συμβατικών διατάξεων τής ίδιας φύσεως.

Άρθρο 4

Ή έφαρμογή τής άρχής τής ίσης μεταχειρίσεως όσον άφορά τήν πρόσβαση σ' όλες τίς μορφές και σ' όλα τά επίπεδα του επαγγελματικού προσανατολισμού, τής επαγγελματικής εκπαιδύσεως, τής επαγγελματικής έπιμορφώσεως και μετεκπαιδύσεως συνεπάγεται, ότι τά Κράτη μέλη θά λάβουν τά αναγκαία μέτρα ώστε:

- α) νά καταργηθούν οί νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις πού είναι αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως·
- β) νά άκυρωθούν, νά δύνανται νά κηρυχθούν άκυρες

ή νά δύνανται νά τροποποιηθούν οί αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως διατάξεις πού περιλαμβάνονται στίς συλλογικές συμβάσεις ή στίς άτομικές συμβάσεις εργασίας, στους έσωτερικούς κανονισμούς έπιχειρήσεων, καθώς και στα καταστατικά τών έλευθέρων επαγγελμάτων·

- γ) υπό τήν έπιφύλαξη τής άυτονομίας τήν όποία όρισμένα Κράτη μέλη άναγνωρίζουν σέ όρισμένα ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, ό επαγγελματικός προσανατολισμός, ή επαγγελματική εκπαίδευση, ή επαγγελματική έπιμόρφωση και μετεκπαίδευση πρέπει νά είναι προσιτά βάσει τών ίδιων κριτηρίων και στα ίδια επίπεδα, χωρίς διάκριση πού νά βασίζεται στο φύλο.

Άρθρο 5

1. Ή έφαρμογή τής άρχής τής ίσης μεταχειρίσεως, όσον άφορά τούς όρους εργασίας, συμπεριλαμβανομένων τών όρων άπολύσεως, συνεπάγεται τήν έξασφάλιση σέ άνδρες και γυναίκες τών αυτών όρων, χωρίς διάκριση βασισόμενη στο φύλο.

2. Για τό σκοπό αυτόν, τά Κράτη μέλη λαμβάνουν τά αναγκαία μέτρα ώστε:

- α) νά καταργηθούν οί νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις πού είναι αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως·
- β) νά άκυρωθούν, νά δύνανται νά κηρυχθούν άκυρες ή νά δύνανται νά τροποποιηθούν οί αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως διατάξεις πού περιλαμβάνονται στίς συλλογικές συμβάσεις ή τίς άτομικές συμβάσεις εργασίας, στους έσωτερικούς κανονισμούς έπιχειρήσεων, καθώς και στα καταστατικά τών έλευθέρων επαγγελμάτων·
- γ) νά άναθεωρηθούν εκείνες οί νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις πού είναι αντίθετες προς τήν άρχή τής ίσης μεταχειρίσεως όταν δέν ύφίστανται πλέον οί λόγοι προστασίας πού τίς δικαιολογούν· νά κληθούν οί κοινωνικοί έταίροι νά προοούν στίς έπιθυμητές άναθεωρήσεις τών συμβατικών διατάξεων τής ίδιας φύσεως.

Άρθρο 6

Τά Κράτη μέλη εισάγουν στην έσωτερική τους έννομη τάξη τά αναγκαία μέτρα, προκειμένου νά καταστεί δυνατό σέ κάθε πρόσωπο πού θεωρεί ότι θίγεται από τήν μη έφαρμογή τής άρχής τής ίσης μεταχειρίσεως, κατά τήν έννοια τών άρθρων 3, 4 και 5, νά διεκδικεί τά δικαιώματά του διά τής δικαστικής όδοϋ, άφού ένδεχομένως, προσφύγει σέ άλλα άρμόδια όργανα.

Άρθρο 7

Τά Κράτη μέλη λαμβάνουν τά αναγκαία μέτρα για τήν προστασία τών εργαζομένων από κάθε άπόλυση, πού συνιστά αντίδραση του εργοδότη σέ καταγγελία πού

ἔχει διατυπωθεῖ στό ἐπίπεδο τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ σέ δικαστική προσφυγή πού ἀποβλέπει νά κάνει σεβαστή τήν ἀρχή τῆς ἴσης μεταχειρίσεως.

Ἄρθρο 8

Τά Κράτη μέλη μερμνοῦν ὥστε τά μέτρα πού λαμβάνονται κατ' ἐφαρμογή τῆς παρούσας ὁδηγίας καί οἱ διατάξεις πού ἤδη ἰσχύουν ἐπί τοῦ θέματος νά γνωστοποιοῦνται στούς ἐργαζομένους μέ κάθε πρόσφορο τρόπο, ὅπως εἶναι ἡ ἐνημέρωση στούς τόπους ἐργασίας.

Ἄρθρο 9

1. Τά Κράτη μέλη θέτουν σέ ἰσχὺ τίς νομοθετικές, κανονιστικές καί διοικητικές διατάξεις πού εἶναι ἀναγκαῖες γιά νά συμμορφωθοῦν πρὸς τήν παρούσα ὁδηγία ἐντός τριάντα μηνῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεώς της καί ἐνημερώνουν ἀμέσως περὶ αὐτοῦ τήν Ἐπιτροπή.

Πάντως, ὅσον ἀφορᾷ τό ἄρθρο 3 παράγραφος 2 περίπτωση γ) πρῶτο τμήμα τῆς φράσεως καί τό ἄρθρο 5 παράγραφος 2 περίπτωση γ) πρῶτο τμήμα τῆς φράσεως, τά Κράτη μέλη προβαίνουν σέ μία πρώτη ἐξέταση καί, ἐνδεχομένως, σέ μία πρώτη ἀναθεώρηση τῶν νομοθετικῶν, κανονιστικῶν καί διοικητικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων αὐτῶν ἐντός προθεσμίας τεσσάρων ἐτῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσας ὁδηγίας.

2. Τά Κράτη μέλη προβαίνουν περιοδικά στήν ἐξέτα-

ση τῶν ἐπαγγελματικῶν δραστηριοτήτων πού ἀναφέρονται στό ἄρθρο 2 παράγραφος 2 προκειμένου νά κρίνουν, λαμβάνοντας ὑπόψη τήν κοινωνική ἐξέλιξη, ἂν δικαιολογεῖται ἡ διατήρηση τῶν ἐν λόγω ἐξαιρέσεων. Τά Κράτη μέλη ἀνακοινώνουν στήν Ἐπιτροπή τό ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως αὐτῆς.

3. Τά Κράτη μέλη διαβιβάζουν ἐξάλλου στήν Ἐπιτροπή τό κείμενο τῶν νομοθετικῶν, κανονιστικῶν καί διοικητικῶν διατάξεων πού ἐκδίδουν στόν τομέα πού ρυθμίζεται ἀπό τήν παρούσα ὁδηγία.

Ἄρθρο 10

Ἐντός δύο ἐτῶν ἀπό τή λήξη τῆς περιόδου τῶν τριάντα μηνῶν πού προβλέπονται στό ἄρθρο 9 παράγραφος 1 ἐδάφιο πρῶτο, τά Κράτη μέλη διαβιβάζουν στήν Ἐπιτροπή ὅλα τά χρήσιμα στοιχεῖα προκειμένου νά δυνηθεῖ αὐτή νά συντάξει καί νά ὑποβάλει στό Συμβούλιο ἔκθεση ἐπί τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσας ὁδηγίας.

Ἄρθρο 11

Ἡ παρούσα ὁδηγία ἀπευθύνεται στά Κράτη μέλη.

Ἐγινε στίς Βρυξέλλες, στίς 9 Φεβρουαρίου 1976.

Γιά τό Συμβούλιο

Ὁ Πρόεδρος

G. THORN